بررسی تأثیر به کارگیری الگوی اورم بر رفتارهای خود مراقبتی زنان سالمند مبتلابه پرفشاری خون شهرستان رامسر سال ۱۳۹۸

چکیده

مقدمه و هدف: پرفشاری خون یکی از مهم ترین عامل خطرزا و قابل اصلاح بیماریهای قلبی عروقی است. رفتارهای خود مراقبتی یک روش مؤثر در کنترل این بیماری است. مطالعه حاضر باهدف تعیین تأثیر به کارگیری الگوی اورم بر رفتارهای خود مراقبتی زنان سالمند مبتلابه پرفشاری خون انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر، یک کار آزمایی بالینی شاهدار تصادفی است که بر روی ۷۰ زن سالمند جوان مبتلا به پرفشاری خون تحت پوشش مراکز خدمات جامع سلامت شهری شهرستان رامسر در سال ۱۳۹۸ انجام شد. نمونه ها، ابتدا به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب، سپس با تخصیص تصادفی در گروه آزمون (۳۵ نفر) و کنترل (۳۵ نفر) تقسیم شدند. جهت جمع آوری داده ها از پرسشنامه های مشخصات فردی، رفتارهای خود مراقبتی پرفشاری خون و چک لیست ارزیابی نیازهای خود مراقبتی بر اساس الگوی اورم استفاده شد. مداخله آموزشی با توجه به نیازهای آموزشی هر فرد در گروه آزمون به مدت ۱۲ هفته اجرا شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از Spss نسخه ۱۸ انجام گرفت. سطح معنی داری کمتر از 0/05 در نظر گرفته شد.

یافتهها: نتایج نشان داد که قبل از مداخله، اختلاف معنادار آماری بین دو گروه ازنظر پایبندی به مصرف دارو، کنترل وزن، فعالیت بدنی و تغذیه وجود ندارد (P>0/05). اما تفاوت معنی داری بین میانگین نمرات پایبندی به مصرف دارو، کنترل وزن، فعالیت بدنی و تغذیه، بین دو گروه، بعد از مداخله مشاهده شد (P=0/005).

نتیجه گیری: آموزش برمبنای الگوی اورم بر ارتقای رفتارهای خود مراقبتی زنان سالمند مبتلابه پرفشاری خون درزمینه پایبندی به مصرف دارو، کنترل وزن، فعالیت بدنی و تغذیه مؤثر بود. لذا به پرستاران توصیه می شود با استفاده از الگوی اورم، نقص مراقبت از خود را در بیماران مبتلابه پرفشاری خون شناسایی کرده، درنهایت از مداخلات پرستاری جهت ارتقای رفتارهای خود مراقبتی در سالمندان مبتلابه پرفشاری خون استفاده کنند.

کلمات کلیدی: پرفشاری خون، زن سالمند، تئوری نقص مراقبت از خود اورم، رفتارهای خود مراقبتی

The effects of using the Orem's Self-Care Theory on self-care behaviors among older women with hypertension

Abstract

Introduction and Objective: Hypertension is one of the most important risk factors and modifiable for cardiovascular disease. Self-care behaviors are an effective way to hypertension control. The aim of this study was to assess the effects of using Orem's Self-Care theory on self-care behaviors among the old women with hypertension.

Methods: The current study is a randomized controlled clinical trial that was performed on 70 young elderly women in the comprehensive urban health service centers of Ramsar city during 2019. The samples were firstly selected with convenience sampling method, then randomly allocated to a control (n=35) and an intervention group (n=35). For data gathering, it were used of a personal characteristics questionnaire, the Hypertension Self-Care behaviors questionnaire, and a self-care needs assessment checklist based on Orem's model. Educational intervention was implemented accordance with educational needs of the participants in the intervention group during a twelve-week program. Study data were analyzed using the SPSS software version 18. The data were analyzed using descriptive (mean and standard deviation) and inferential statistics (Chisquare, Fisher's exact, Wilcoxon's, and Mann-Whitney U tests). Tests with P values less than 0.05 were considered statistically significant.

Results: The results showed that there were no significant difference between the two groups respecting the medication adherence, weight control, physical activity, and nutrition-related self-care behaviors before the intervention (P>0.05). However, the between-group difference respecting the mean scores of these behaviors were statistically significant in posttest (P-value= $0.00 \cdot$).

Conclusions: Educational intervention based on Orem's model is effective in promoting the self-care behaviors respecting the medication adherence, weight control, physical activity, and nutrition-related behaviors among women with hypertension. Therefore, nurses are recommended to identify the self-care deficit in the patients with hypertension using the Orem's model, and provide nursing interventions based on the nursing diagnoses, and finally improve the self-care behaviors in the elderly with Hypertension.

Keywords: Hypertension; ElderlyWoman; Orem's Self-Care Deficit Theory; Self-care behaviors